

Discussie Organisatie schoon

Stadswerken Versie 0.3. (3-7-2024) 5.1, 2, e

1. Aanleiding

Deze notitie is bedoeld om de discussie voeren over waar de beleidstaak rond schoon/reiniging eenduidig te beleggen. Dit is nodig omdat:

- Meer dan de vorige periode verwacht het bestuur een schonere stad. Ook bij de stadsdeelbesturen staat een schonere stad hoog op de agenda.
- Nu deze vraag groeit merken we in de praktijk we dat het onduidelijk bij wie de verantwoordelijkheid ligt rond beleid en beleidsrealisatie.
- Op andere terreinen van de openbare ruimte is dat duidelijker belegd tussen Stadswerken en V&OR
- V&OR vult op dit moment de beleidstaak niet in. Uit de gesprekken met V&OR blijkt dat men van mening is dat deze taak beter bij Stadswerken wordt belegd. Ook omdat V&OR aangeeft ver van de uitvoering te staan en weinig sturing of instrumenten heeft om deze taak goed in te vullen.
- Binnen de nieuwe coalitieperiode zijn de portefeuilles herijkt. Ten opzichte van de vorige coalitieperiode zijn 'Afval & Reiniging' gesplitst van 'Openbare Ruimte'. Beide thema's zitten in de portefeuille van verschillende wethouders.
- Ook is er de bestuurlijke wens naast reinigen in te zetten op afvalpreventie, medebeheer door Amsterdammers, en voorlichting en handhaving. Naast inhoudelijke vragen (zoals rond statiegeld en afvalpreventie) komen er ook vragen rond de kaders. Bijvoorbeeld of we kunnen gaan differentiëren binnen de stad (sommige gebieden hoger niveau) en hoe we de verantwoordelijkheid kunnen gaan delen met bewoners (medebeheer) of bedrijven (beheerovereenkomsten)
- Ook is er een grotere wens tot handhaving.

2. Knelpunten

- Knelpunt: het is niet altijd duidelijk bij wie men moet zijn met bestuurlijke vragen: voorbeeld handhaving 25 meter regel, toiletvoorzieningen, of overlast gevende dieren. Vaak ontbreekt de regie op een integraal thema.
- Knelpunt: schoon werd gezien als een beleidsarm thema. Echter een schonere stad en de beleving van Amsterdamse bewoners, als ook het thema van ongelijk investeren, maakt dat er meer gevraagd wordt.
- Knelpunt: V&OR geeft aan te ver af te staan van de uitvoering om daadwerkelijk goed te kunnen adviseren of dat de structuur ontbreekt zoals dat wel bij de andere assets is ingericht (bv groen, of verhardingen). Dit geldt ook voor de gewenste regiefunctie. Op dit moment wordt de beleidsfunctie niet of diffuus ingericht.
- Knelpunt: Ook Afval en Grondstoffen maakt beleid en kaders op het gebied van schoon. Zowel stedelijk als voor de dagelijks besturen met name op basis van Taak: nr 3. Afval en grondstoffen. Recent is de gebiedsopgave vastgesteld in de afvalplannen. Uit deze gebiedsgerichte samenwerking komen nieuwe vragen (wat is een goede werkwijze rond

- winkelstraten, hoe pakken we meervoudige problematiek aan, hoe werken we samen met andere ketenpartners in het gebied?)
- Knelpunt: momenteel ontbreekt de beleidscapaciteit (inschatting circa 1 fte) om adequaat op ontwikkelingen in te spelen. De beleidstaak wordt nu en dan door de strategisch adviseur Stadswerken gedaan en nu en dan door een adviseur van V&OR. En soms door Afval en Grondstoffen.
 - Knelpunt: Bestuurlijke vragen richt zich niet altijd op beleid, visie en ambitie. Maar ook gewoon op de wens voor een schonere straat. Deze nadruk op realisatie valt bij andere assets minder op omdat V&OR ook zelf een taak heeft in bv groot onderhoud.
 - Knelpunt: er is onduidelijkheid over hoe de beleidstaak bij de oprichting van V&OR is neergelegd en voor hoeveel fte. Er is geen assetowner schoon bij V&OR.

3. Discussie

Bij de start van V&OR en Stadswerken zijn een aantal uitgangspunten meegegeven. In het organisatieplan is opgenomen dat:

- Stadswerken verantwoordelijk is voor het dagelijks beheer en onderhoud van alle assets.
- V&OR verantwoordelijk is voor het stedelijk beheer en de verantwoordelijkheid voor kaderstelling, opdrachtgeverschap, groot onderhoud, vervanging, herinrichting van alle assets en de gehele stedelijke infrastructuur van de gemeente Amsterdam.

Het uitgangspunt hierbij was dat de stedelijke kaders gevoed worden door de ervaringen vanuit het gebied en de uitvoering en andersom. En dat verantwoordelijkheden eenduidig belegd worden.

Beleid bij V&OR

Vanuit dit oogpunt is het logisch de kaderstelling, lobby als de beleidsadvisering bij V&OR te houden. Dit past bij de rol die V&OR ook voor de andere assets uitvoert.

Dit vraagt wel een duidelijkere beleidstaak en genoeg capaciteit van V&OR. De knelpunten die V&OR ervaart (grote afstand tot de uitvoering, geen mogelijkheden tot sturing, niet aanwezig aan de bestuurlijke tafel etc.) moet worden geadresseerd. Zodat beleid met beleidsrelatie wordt verbonden.

Beleid bij Stadswerken?

Stadswerken bezit in de uitvoering veel 'schoon' kennis en kunde ten aanzien van menselijke en materiele inzet (bedrijfsvoering), maar ook lokale gebiedskennis. V&OR is van mening dat door plaatsing van de bestuurs-, en adviserende rol bij Stadswerken de toegang tot deze kennis en kunde wordt vergroot en beleid en uitvoering in een hand wordt gelegd.

Hiervoor zou wel fte over moeten gaan van V&OR naar Stadswerken. Ook is Stadswerken in principe geen beleidsdirectie. De beleidsadviseur zou dit moeten opbouwen, en in een netwerk samenwerken met andere beleidsdirecties (met name V&OR) en Afval en grondstoffen en THOR.

Dit vraagt dat V&OR ook ondersteuning en levert waar nodig.

Bijlage concept notitie van V&OR en Stadswerken ten behoeve van de interne discussie.

- *Organisatie schoon, Samenwerken (Stadswerken en Verkeer & Openbare Ruimte) voor een schone stad concept 1.1.*